

דף כ.

עין משפט א

הרמב"ם הל' שבת פ"א ה"י

היו לפנניו שתי גרות דולקות או כבויות נתפון לכבות זו וכבה את זו להדליק זו והדליק את זו חיב שהרי עשה מן המלאכה שחשב לעשותה. הא למה הוא דומה למי שנתפון ללקט תאנה זו ולקט תאנה אחרת. או למי שנתפון להרג את זה והרג את זה שהרי נעשית מלאכה שחשב לעשותה:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' שבת פ"א ה"א

אבל אם נתפון להדליק ראשונה ולכבות שנייה אחריה ונהפוך הדבר וכבה ראשונה ואחר כך הדליק שנייה אחריה פטור. כבה זו והדליק זו בנשימה אחת חיב. שאף על פי שלא הקדים ההדלקה הרי זה לא אחר אותה אלא שתיהן כאחת ולפיכך חיב. וכן כל פיוצא בזה. וכל העושה מלאכה במתעסק ולא נתפון לה פטור:

עין משפט ג.ד.

הרמב"ם הל' שגגות פ"ז ה"ב

החותה גחלים בשבת שהוא מכבה את וכו'. בספ"ד דכריתות (דף כ') ואע"ג דאיפליגו תנאי בברייתא במלתא היכא דנתכוון לכבות ולהבעיר כ"ע ל"פ דחייב ופירש"י החותה ממלא כלים מצבור הגחלים מכבה העליונות שעכשיו נעשות תחתונות וכבות מחמת משא של עליונות ומבעיר התחתונות מחמת משא שהיא עליהן וכשהן עכשיו

א. כסף משנה החותה גחלים בשבת שהוא מכבה את וכו'. בספ"ד דכריתות (דף כ') ואע"ג דאיפליגו תנאי בברייתא במלתא היכא דנתכוון לכבות ולהבעיר כ"ע ל"פ דחייב ופירש"י החותה ממלא כלים מצבור הגחלים מכבה העליונות שעכשיו נעשות תחתונות וכבות מחמת משא של עליונות ומבעיר התחתונות מחמת משא שהיא עליהן וכשהן עכשיו

שְׁפִימִים. חָתָה גְּחָלִים לְהִתְחַמֵּם מֵהֶם וְהִבְעֵרוּ מֵאֲלֵיהֶן חֵיב
 שְׁפִימִים מִפְּנֵי שְׂמֵלֶאכָה שְׂאִינָה צְרִיכָה לְגוּפָה חֵיב עָלֶיהָ
 כְּמוֹ שְׂבֵאֲרָנוּ בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת. וּכְשֵׁם שְׁחֵיבִין עַל זְדוּנָה
 כָּרַת כֶּף חֵיב עַל שְׂגָתָה קָרְבַּן חֲטָאת:

דף כ:

עין משפט א

הרמב"ם הל' שבת פ"א ה"ח

כָּל הַמְתַּכּוּיִן לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה וְנִעְשָׂה לוֹ מְלָאכָה אַחֲרַת
 שְׂלֵא נִתְכּוּיִן לָהּ פְּטוֹר עָלֶיהָ לְפִי שְׂלֵא נִעְשִׂית מִחֲשֻׁבָּתוֹ.
 כִּי צָד. זָרֵק אָבֵן אוֹ חֵץ בְּחִבְרוֹ אוֹ בְּבִהְמָה כְּדִי לְהַרְגֵן
 וְהַלֵּךְ וְעָקַר אֵילָן בְּהִלְכָתוֹ וְלֹא הָרַג הָרִי זֶה פְּטוֹר. הָרִי
 זֶה קָל וְחֹמֶר אִם נִתְכּוּיִן לְאִסוּר קָל וְנִעְשָׂה אִסוּר חֲמוּר.
 כְּגוֹן שְׁנֵתְכּוּיִן לְזָרֵק בְּכַרְמְלִית וְעֵבְרָה הָאָבֵן לְרִשׁוֹת
 הָרַבִּים שֶׁהוּא פְּטוֹר. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בְּזָה. נִתְכּוּיִן לַעֲשׂוֹת
 דְּבָר הַמְתָּר וְעָשָׂה דְּבָר אַחֵר כְּגוֹן שְׁנֵתְכּוּיִן לְחִתּוֹף אֶת
 הַתְּלוּשׁ וְחִתּוֹף אֶת הַמְּחַבֵּר אֵינוֹ חֵיב כְּלוּם. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא
 בְּזָה:

עליונות מתבערות: חתה גחלים להתחמם מהם וכו'. גם זה שם ופירש"י שאינה צריכה לגופה כגון זה שאינו צריך להבעיר אלא להתחמם בחתייתן ומ"מ ידוע היה שיתבערו וע"מ כן עשה והוי ליה מתכוין מיהו מלאכה שאינה צריכה לגופה הויא הך הבערה עכ"ל. ורבינו מפרש לה דחייב שתים משום מכבה ומבעיר ותמיהא לי שכתב בסמוך שאם נתכוון לכבות ולהבעיר חייב שתים הא אם לא נתכוון לא והכא אם נתכוון היינו הך ועוד למה איצטרך לומר שחייב משום דמלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה תיפוק ליה מפני שהוא מתכוין ואם אינו מתכוין אמאי חייב וצ"ע ואפשר לומר שמאחר שהוא יודע שודאי יתבערו הוי כפסיק רישיה:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' שגגות פ"ז הי"ב

עין לעיל דף כ. עין משפט ג.ד.

עין משפט ג

הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ו ה"ג

אֵין חֵיבִין כָּרֶת אֶלָּא עַל דָּם הַיּוֹצֵא בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה
וְנִחְיָרָה אוֹ הַתְּזַת הָרֹאשׁ כָּל זְמַן שֵׁישׁ בּוֹ אֲדַמוּמִית. וְעַל
הַדָּם הַכְּנוּס בְּתוֹךְ הַלֵּב. וְעַל דָּם הַקְּזָה כָּל זְמַן שֶׁהוּא
מִקְלָח וְיוֹצֵא. אֲבָל הַדָּם הַשּׁוֹתֵת בְּתַחֲלַת הַקְּזָה קֹדֶם
שִׁיתְחִיל לְקַלַּח וְדָם הַשּׁוֹתֵת בְּסוֹף הַקְּזָה כְּשִׁיתְחִיל הַדָּם
לְפָסֵק אֵין חֵיבִין עָלָיו וְהָרִי הוּא כְּדָם הָאֵיבָרִים. שְׁדָם
הַקְּלוּחַ הוּא הַדָּם שֶׁהִנְפֵּשׁ יוֹצֵאָה בּוֹ:

עין משפט ד

הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ו ה"א

הָאוֹכֵל כְּזֵית מִן הַדָּם בְּמִזִּיד חֵיב כָּרֶת בְּשׁוֹגֵג מֵבִיא
חֲטָאת קְבוּעָה. וְדָבָר מִפְּרֹשׁ בַּתּוֹרָה שֶׁאֵינוֹ חֵיב אֶלָּא עַל
דָּם בְּהֵמָה חֵיָה וְעוֹף בְּלֶבֶד בֵּין טְמֵאִין בֵּין טְהוֹרִין
שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ז-כו) 'וְכָל דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל
מוֹשְׁבֵיכֶם לְעוֹף וְלַבְּהֵמָה'. וְחֵיָה בְּכָלֵל בְּהֵמָה שֶׁנֶּאֱמַר
(דברים יד-ד) 'זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ שׁוֹר' וְגו' (דברים יד-ה)
'אֵיל וְצִבִי' וְגו'. אֲבָל דָּם דְּגָיִם וְחִגָּבִים
וְשִׁקְצִים וְרִמְשִׁים וְדָם הָאָדָם אֵין חֵיבִין עָלָיו מִשּׁוֹם דָּם.
לְפִיכֵן דָּם דְּגָיִם וְחִגָּבִים טְהוֹרִים מִתָּר לְאֹכְלוֹ וְאֹפְלוֹ
כְּנִסוּ בְּכָלֵי וְשִׁתְּהוּ מִתָּר. וְדָם חִגָּבִים וְדְגָיִם טְמֵאִים אָסוּר

מִשּׁוּם שֶׁהוּא תְּמַצִּית גּוֹפֵן כְּחֵלֶב בְּהִמָּה טְמֵאָה. וְדָם
שֶׁקָּצִים כְּבִשְׂרֵן כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ: